

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМ. В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
ВІДДІЛ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ, СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ
ТА МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

[#працюємо для перемоги](#)

ДІТИ З ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ: ОСВІТА ТА РОЗВИТОК

(до Міжнародного дня глухих)

Київ, 2024

ІСТОРИЧНА ДОВІДКА

Міжнародний день глухих заснований в 1951 р. на честь створення Міжнародної федерації глухих.

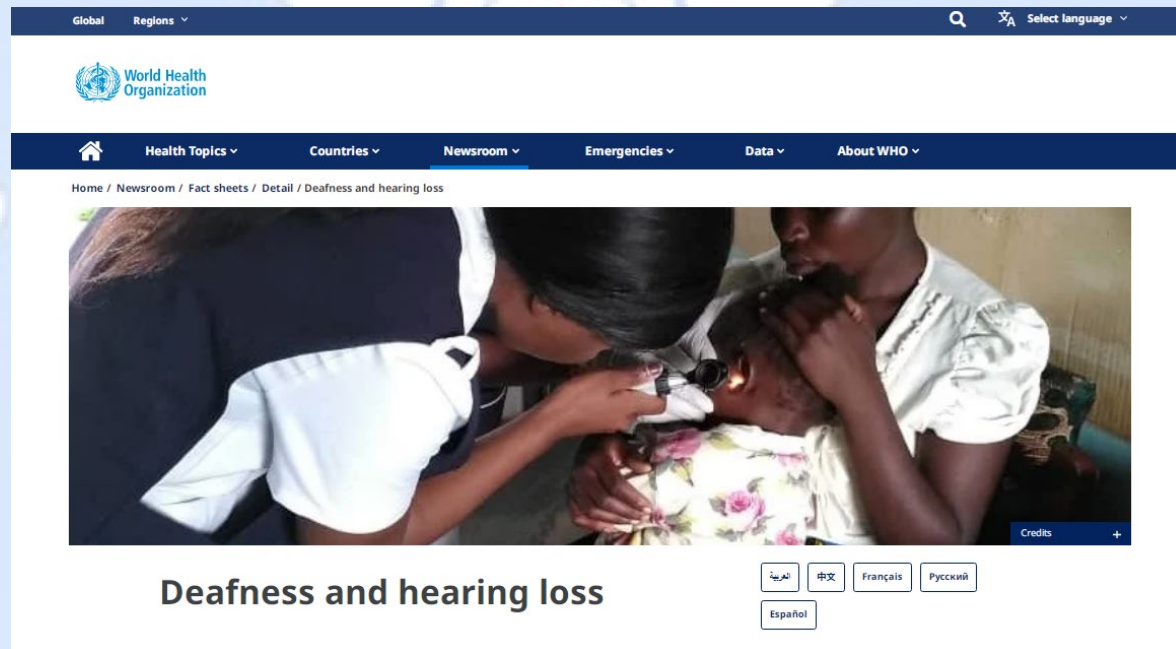
Перша школа для глухих була заснована в 1760 р. французом, абатом де л'Епе в Парижі.

Завдяки йому глухі вчилися спілкуватися за допомогою міміки та жестів.

В Україні Товариство глухих почало своє існування з 1933 р. Україна, як член ООН, ЮНЕСКО, ВООЗ та МОП, в 1959 р. приєдналася до Всесвітньої федерації глухих.

Остання неділя вересня : Міжнародний день глухих [Електронний ресурс] // Day Today : а що сьогодні : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – [Б. м., б. р.]. – Режим доступу:<https://daytoday.ua/podiya/mizhnarodnyy-den-hlukhykh/>, вільний. – Назва з екрана.

За даними ВООЗ очікується, що до 2050 р. майже 2,5 мільярди людей матимуть певний ступінь втрати слуху, і принаймні 700 мільйонів потребуватимуть його реабілітації.

Deafness and hearing loss = Глухота і втрата слуху [Electronic resource] // World Health Organization : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Geneva, 2024. – 2 February. – Режим доступу: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/deafness-and-hearing-loss>, вільний. – Назва з екрана.

Декларація прав глухих дітей

На XXI Генеральній асамблеї WFD у Південній Кореї наші члени схвалили Декларацію прав глухих дітей.

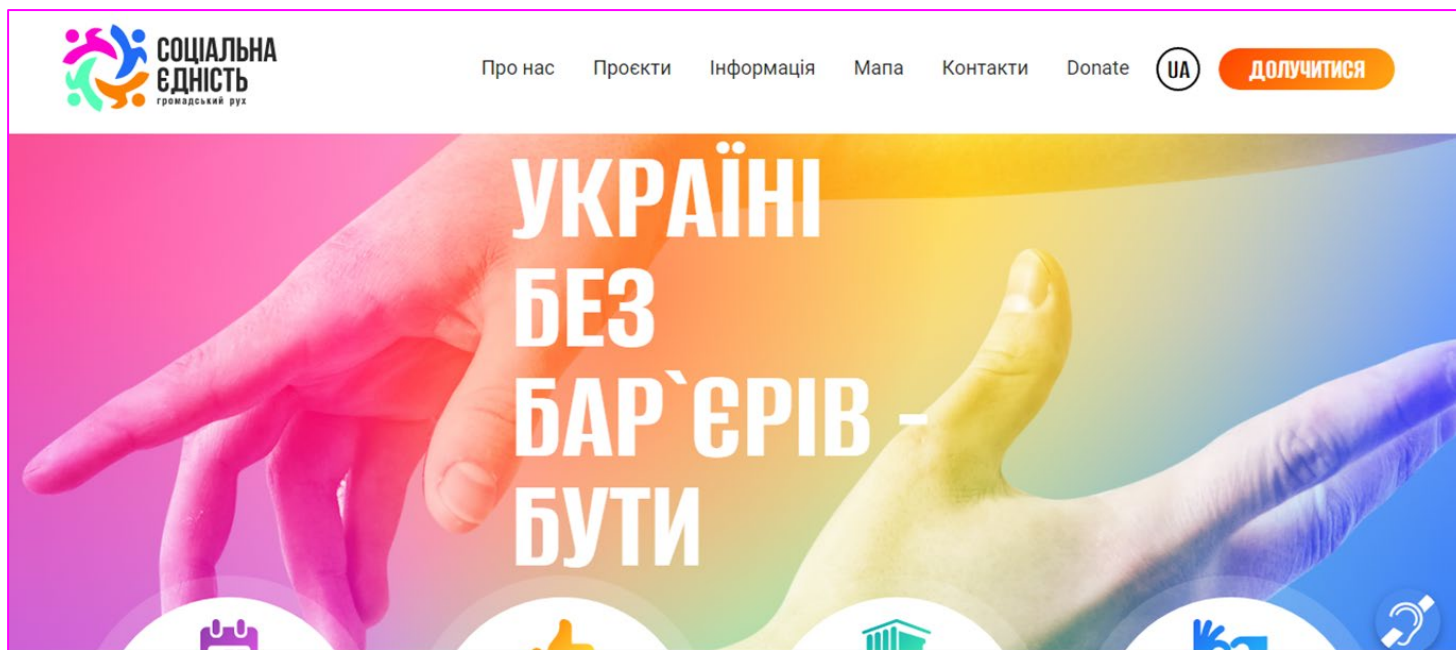
Ця декларація містить 10 статей, які проголошують права всіх глухих дітей у всьому світі. Ця декларація є важливим інструментом для просування прав глухих дітей.

Ми заохочуємо вас прочитати його та використовувати у своїй адвокаційній роботі на місцевому, регіональному, національному та міжнародному рівнях.

Декларація про права глухих дітей [Електронний ресурс] // World federation of the deaf : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Helsinki, 2024. – Режим доступу: <http://wfdeaf.org/rightsdeafchildren/>, вільний. – Назва з екрана.

Статистика України свідчить про 41 млн. населення та близько 2 млн. людей з порушеннями слуху різного ступеню. Близько 400 тис. українців у світі спілкуються жестовою мовою, сприймаючи її як рідну та єдину. Нечуючі люди постійно стикаються з проблемою у задоволенні термінових потреб і стикаються з бар'єрами.

Цифрові рішення для людей з порушеннями слуху [Електронний ресурс] // Соціальна єдність : громадський рух : [веб-сайт] / ГО «Громадський рух «Соціальна Єдність». – Електрон. дані. – Київ, 2024. – Режим доступу: <https://se.org.ua/cifrovi-rishennya/>, вільний. – Назва з екрана.

УКРАЇНА БЕЗ БАР'ЄРІВ

Всеукраїнська організація осіб з інвалідністю зі слуху

УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО ГЛУХИХ

ІД УТОГ →

АКТУАЛЬНО ІНФОРМАЦІЯ ▾ ПРО НАС ▾ ОСВІТА ▾ ПЕРЕКЛАДАЧІ ▾ УЖМ ЖЕСТОВА МОВА ▾ НАШЕ ЖИТТЯ ПРОЄКТИ НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ ▾

Українське товариство глухих [Електронний ресурс] : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Київ, 2024. – Режим доступу: <https://utog.org/>, вільний. – Назва з екрана.

Про нас Проекти Інформація Мапа Контакти Donate

ДОЛУЧИТИСЯ

КРАЇНА БЕЗ БАР'ЄРІВ ДЛЯ НЕЧУЮЧИХ

Соціальна єдність [Електронний ресурс] : [сайт]. – Електрон. дані. – Київ, 2024. – Режим доступу <https://se.org.ua/projects/krajina-bez-bareriv-dlya-neshuuyuchih/>, вільний. – Назва з екрана.

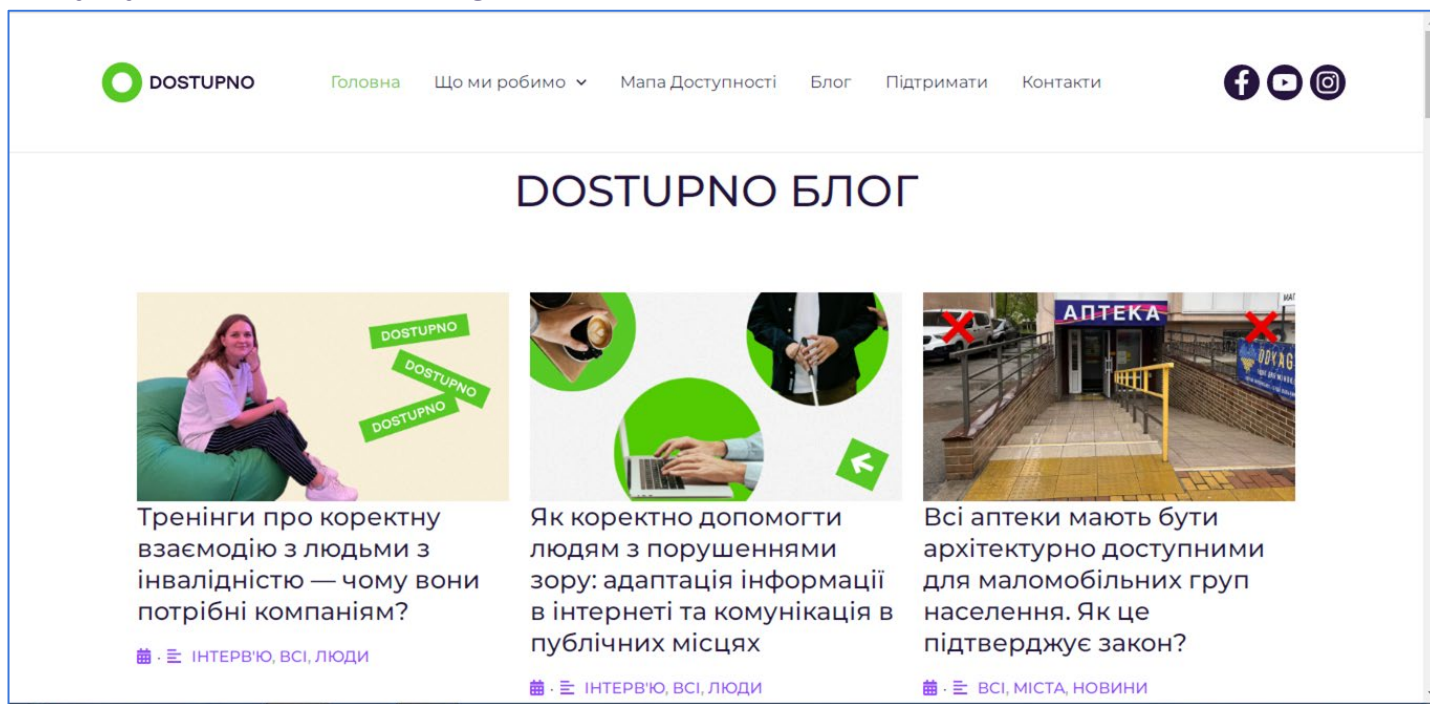

The National Assembly of People with Disabilities continue its work

We would like to express our heartfelt gratitude to all for your support and donations – international organizations and individuals.

Make a Donation

Національна асамблея людей з інвалідністю України [Електронний ресурс] : Всеукр. громад. об-ня : [вебсайт]. – Електрон. дані. – Київ, 2024. – Режим доступу: <https://naiu.org.ua/>, вільний. – Назва з екрана.

Dostupno [Електронний ресурс] : [веб-сайт] / ГО «Доступно.ЮА». – Електрон. дані. – Київ, 2024. – Режим доступу: <https://dostupno.ua/>, вільний. – Назва з екрана.

БЕЗ БАР'ЄРІВ

СКЛАДОВІ БЕЗБАР'ЄРНОСТІ

ПРАВИЛА МОВИ

СЛОВНИК

БЕЗБАР'ЄРНИЙ КАЛЕНДАР

ЕТИКА ВЗАЄМОДІЇ З РІЗНИМИ ЛЮДЬМИ

ІЛЮСТРАЦІЇ

У ВОЄННИЙ ЧАС

ВЗАЄМОДІЯ У ПЕРІОДИ СТРЕСУ

ЛЮДИ З ДОСВІДОМ ВІЙНИ. ПІДНІСТЬ. ВЗАЄМОДІЯ

Привіт, це «Довідник безбар'єрності»

Дізнайся, як піклуватися про себе та тих, хто поруч, у періоди стресу

Наприклад: Інклюзія

Що шукають інші

24 вересня

Міжнародний день нечуючих людей (останній повний тиждень вересня)

до списку

Наприклад: жестова мова

Як і 23 вересня, це хороший привід для того, щоб почати вивчати жестову мову і зменшити кількість бар'єрів у спілкуванні з нечуючими людьми. У цей день через публікації у соцмережах можна привернути увагу до тих проблем, з якими стикаються люди із порушеннями слуху в Україні.

[ДОДАТИ ДАТУ В МІЙ КАЛЕНДАР](#)

Привіт, це «Довідник безбар'єрності» [Електронний ресурс] // Без бар'єрів : [веб-сайт] / Ініціатива Олени Зеленської «Без бар'єрів». – Електрон. дані. – 2021. – Режим доступу: <https://bf.in.ua/>, вільний. – Назва з екрана.

«Довідник безбар'єрності» – проєкт з відкритим кодом, доступний для використання та цитування, який також можна доповнювати. Над ним працювали правозахисники, психологи, батьки, які виховують дітей з інвалідністю, українські та міжнародні експерти.

ЗАКОНОДАВЧА І НОРМАТИВНА БАЗА

Про освіту : Закон України від 5 верес. 2017 р. № 2145-VIII // Голос України. – 2017. – № 178/179 ; Відом. Верхов. Ради України. – 2017. – № 38/39. – Ст. 380 ; Уряд. кур'єр. – 2017. – № 186 ; Офіц. вісн. України. – 2017. – № 78. – Ст. 2392. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> [ред. від 16.08.2024 р.].

Про дошкільну освіту : Закон України від 11 лип. 2001 р. № 2628-III // Голос України. – 2001. – № 136 ; Уряд. кур'єр. – 2001. – № 141 ; Офіц. вісн. України. – 2001. – № 31. – Ст. 1388 ; Відом. Верхов. Ради України. – 2001. – № 49. – Ст. 259. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text> [ред. від 31.03.2023 р.].

Про повну загальну середню освіту : Закон України від 16 січ. 2020 р. № 463-IX // Голос України. – 2020. – № 50 ; Офіц. вісн. України. – 2020. – № 24. – Ст. 916 ; Уряд. кур'єр. – 2020. – № 121 ; Відом. Верхов. Ради України. – 2020. – № 31. – Ст. 226. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text> [ред. від 24.03.2024 р.].

Про схвалення Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року : розпорядж. Каб. Міністрів України від 14 квіт. 2021 р. № 366-р // Офіц. вісн. України. – 2021. – № 36. – Ст. 2154 ; Уряд. кур'єр. – 2021. – 26 трав. – № 99. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/366-2021-%D1%80#n10>.

Про схвалення Національної стратегії розвитку інклюзивного навчання на період до 2029 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації на 2024-2026 роки : розпорядж. Каб. Міністрів України від 7 черв. 2024 р. № 527-р // Офіц. вісн. України. – 2024. – № 57. – Ст. 3394 ; Уряд. кур'єр. – 2024. – 18 черв. – № 123. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/527-2024-%D1%80#Text>.

Про затвердження плану заходів з реалізації Національної стратегії розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі на 2024 рік : розпорядж. Каб. Міністрів України від 5 лип. 2024 р. № 632-р // Офіц. вісн. України. – 2024. – № 65. – Ст. 3937 ; Уряд. кур'єр. – 2024. – 13 лип. – № 142. – Доступно також: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennia-planu-zakhodiv-z-realizatsii-natsionalnoi-stratehii-rozbudovy-bezpechnoho-i-s63250724>.

Деякі питання впровадження та реалізації нового механізму фінансового забезпечення надання спеціалізованої медичної допомоги в окремих науково-дослідних установах Національної академії медичних наук : постанова Каб. Міністрів України від 3 берез. 2021 р. № 181 // Офіц. вісн. України. – 2021. – № 22. – Ст. 1016 ; Уряд. кур'єр. – 2021. – 6 берез. – № 45. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/181-2021-%D0%BF#Text> [ред. від 29.02.2024 р.].

Про затвердження Порядку забезпечення осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю, інших окремих категорій населення медичними виробами та іншими засобами : постанова Каб. Міністрів України від 3 груд. 2009 р. № 1301: // Офіц. вісн. України. – 2009. – № 94. – Ст. 3210 ; Уряд. кур'єр. – 2009. – 18 груд. – № 236. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1301-2009-%D0%BF#Text> [ред. від 12.04.2023 р.].

Про затвердження Порядку проведення скринінгу слуху дітей : наказ М-ва охорони здоров'я від 9 черв. 2021 р. № 1144 // Офіц. вісн. України. – 2021. – № 63. – Ст. 3985. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1010-21#Text>.

НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТИ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ

ІНСТИТУТ СПЕЦІАЛЬНОЇ
ПЕДАГОГІКИ І ПСИХОЛОГІЇ
ІМЕНІ МИКОЛИ ЯРМАЧЕНКА
НАПН УКРАЇНИ

ВІДДІЛ ОСВІТИ ДІТЕЙ
З ПОРУШЕННЯМИ
СЕНСОРНОГО РОЗВИТКУ

Відділ української жестової мови

DEPARTMENT OF UKRAINIAN SIGN LANGUAGE

**ІНСТИТУТ СПЕЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ І ПСИХОЛОГІЇ
ІМЕНІ МИКОЛИ ЯРМАЧЕНКА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК
УКРАЇНИ**

**ВІДДІЛ ОСВІТИ ДІТЕЙ З
ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ**

<https://www.facebook.com/groups/268693925325131/>

https://t.me/surdo_ISPP_NAPN

[https://instagram.com/widdil_surdo?
igshid=YmMyMTA2M2Y=](https://instagram.com/widdil_surdo?igshid=YmMyMTA2M2Y=)

Електронна бібліотека НАПН України

<https://lib.iitta.gov.ua/view/divisions/dechd/>

<https://lib.iitta.gov.ua/view/divisions/ls/>

Публікації Відділу освіти дітей з порушеннями слуху в Електронній бібліотеці НАПН України. На шляху до стандартів Відкритої науки [Електронний ресурс] / Ін-т спец. педагогіки і психології ім. Миколи Ярмаченка НАПН України. – Електрон. дані. – Київ, 2024. – Режим доступу: <https://ispukr.org.ua/?p=9722>, вільний. – Назва з екрана.

Центр Української Жестової Мови

Всеукраїнська організація осіб з інвалідністю зі слуху

УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО ГЛУХИХ

ID УТОГ →

АКТУАЛЬНО ІНФОРМАЦІЯ ▾ ПРО НАС ▾ ОСВІТА ▾ ПЕРЕКЛАДАЧІ ▾ УЖМ ЖЕСТОВА МОВА ▾ НАШЕ ЖИТТЯ ПРОЄКТИ НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ ▾

ГОВОРИТИ ЖЕСТАМИ ЛЕГКО!

Ми навчимо вас спілкуватися жестовою мовою швидко та впевнено!

ПРО ЦЕНТР

Центр Української Жестової Мови (ЦУЖМ) – це європейський рівень інтеграційного спілкування, застосування, розвитку та популяризації жестової мови. Практика роботи подібних центрів у Європі та світі очевидна! Настав наш час!

ЦУЖМ спрямовує свою роботу на різнофункціональне обслуговування у сфері застосування жестової мови:

- навчання в школах жестової мови;
- проведення семінарів, конференцій, практикумів, майстер-класів, презентацій;
- розробку навчальних програм, методичних посібників, відео-аудіо навчальних матеріалів;
- послуги бюро жестового перекладу;
- співпрацю в питаннях вдосконалення, розвитку жестової мови;
- участь у програмах, тендерах, грантах.

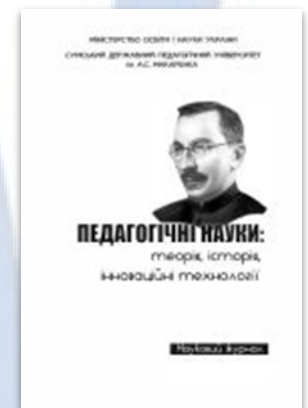

РОЗВИТОК ДІТЕЙ РАННЬОГО ТА ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

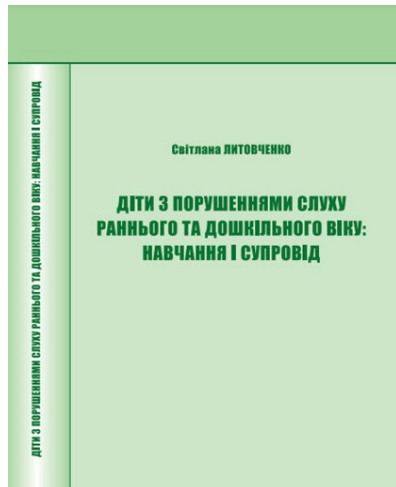

Коломійченко, О. Особливості мовленнєвого розвитку дітей зі зниженим слухом / Олег Коломійченко, Катерина Жданова // Особлива дитина: навчання і виховання. – 2021. – № 2. – С. 64–68. – Доступно також: https://ojs.csnukr.in.ua/index.php/Exceptional_child/article/view/72.

Литовченко, С. Дошкільна освіта дітей з порушеннями слуху: сучасні моделі та перспективи розвитку / Світлана Литовченко // Пед. науки: теорія, історія, інновац. технології. – 2021. – № 1 (105). – С. 87–99. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pednauk_2021_1_43, вільний. – Назва з екрана.

Литовченко, С. В. Соціально-особистісний розвиток дошкільників з порушеннями слуху. Новий формат освітнього середовища: діти з порушеннями слуху у дошкільній : навч.-метод. посібник. – Київ : Симоненко О. І., 2019. – С. 238–323.

Литовченко, С. В. Діти з порушеннями слуху раннього та дошкільного віку: навчання і супровід : монографія / Світлана Литовченко ; Ін-т спец. педагогіки і психології ім. Миколи Ярмаченка НАПН України. – Київ : Видавець Симоненко О. І., 2020. – 276 с. – Доступно також: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/731670/1/Монографія_Литовченко%202020.pdf.

Литовченко, С. В. Дитина з порушенням слуху / С. В. Литовченко, В. В. Жук, О. М. Таранченко. – Харків : Вид-во «Ранок», ВГ «Кенгуру», 2018. – 56 с. – (Інклюзивне навчання). – Доступно також: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/714037/1/Дитина%20з%20порушенням%20слуху.pdf>.

Соколов, Ю. Переваги раннього слухопротезування дітей з порушенням слуху [Електронний ресурс] / Юрій Соколов, Олена Соколова // Aurora : слухова допомога з 1991 року: [веб-сайт]. – Електрон. дані. – Київ, 2001–2023. Режим доступу: <https://aurora.ua/articles/perevagi-rannogo-sluhoprotezuвання-ditej-z-porushenniam-sluhu/>, вільний. – Назва з екрана.

Сходи́нки. Підтримаємо та допоможемо [Електронний ресурс] : серія навч. посіб. за сферами розвитку для дітей дошк. віку з порушенням слуху / НАПН України, Ін-т спец. педагогіки і психології Ім. Миколи Ярмаченка ; [авт. кол.: Жук В. В. та ін.]. – Електрон. дані. – Київ, 2023. – 258 с. – Режим доступу: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/739631/1/Сходи́нки%202023.pdf>, вільний. – Назва з екрана.

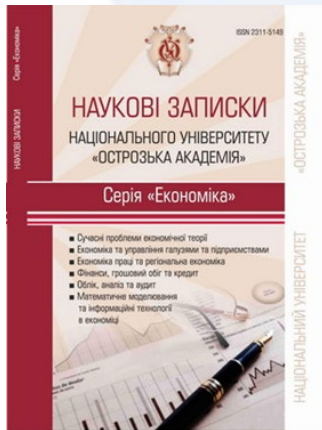
Серія практичних матеріалів «Сходи́нки. Підтримаємо та допоможемо» складається з трьох частин (навчальних посібників), які присвячено різним сферам розвитку дітей дошкільного віку з порушенням слуху: розвиток мовлення, пізнавальний та соціально-особистісний розвиток, емоційно-вольова сфера. До посібників включено сучасні методи та форми роботи з дошкільниками, авторські та адаптовані вправи, завдання, ігри тощо; представлено інтерактивні презентації, відео та аудіоматеріали (за QR-кодом); наведено актуальні інформаційні матеріали для батьків.

Шевченко, В. М. Застосування цифрових технологій у роботі з дітьми з порушенням слуху [Електронний ресурс] / Шевченко В. М. // Інновац. практики наук. освіти : матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 6–12 груд. 2023 р.) / НАПН України, Ін-т обдар. дитини НАПН України [та ін]. – Електрон. дані. – Київ : Ін-т обдар. дитини НАПН України, 2023. – С. 840–844. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/738570/1/Збірник%20матеріалів%20конференції_ІПНО%2006-12%2012%2023.pdf#page=840, вільний. – Назва з екрана.

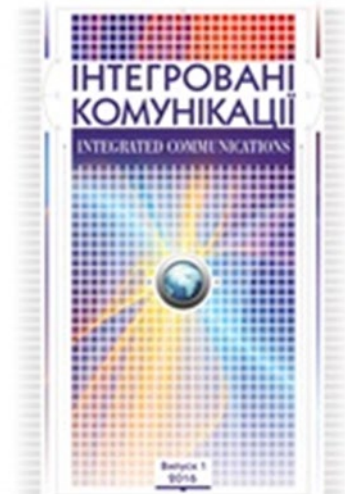
РОЗВИТОК ДІТЕЙ ШКІЛЬНОГО ВІКУ

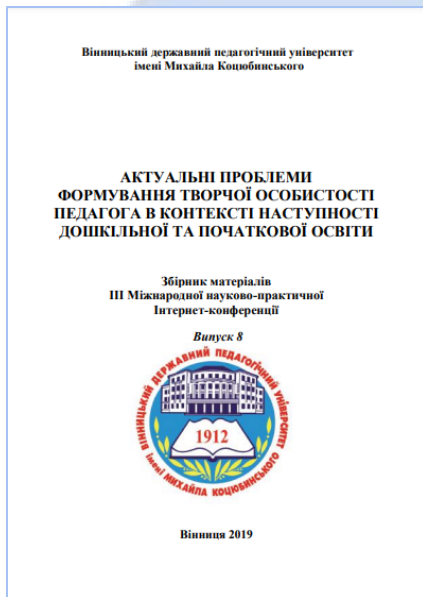
Карнадуд, А. В. Особливості сприймання та уваги у дітей з глухотою. Особливості навчання [Електронний ресурс] / Карнадуд Альона Вікторівна // На урок: освіт. проект. – Електрон. дані. – Київ, 2020. – Режим доступу: <https://naurok.com.ua/osoblivosti-spriymana-ya-ta-uvagi-ditey-z-gluhotoyu-osoblivosti-navchannya-180031.html>, вільний. – Назва з екрана.

Квашук, О. В. Розвиток уяви дітей з вадами слуху молодшого шкільного віку за допомогою методу глинотерапії / Квашук О. В. // Наук. зап. Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія: Психологія і педагогіка. – 2013. – Вип. 22. – С. 46–50. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoapp_2013_22_12

Крячок, К. Л. Інноваційні проєкти інклюзивного книговидання (на прикладі інтерактивної книжки із завданнями для розвитку та корекції мовленнєвого апарату у дітей з вадами слуху, зору та психофізичними відхиленнями) / Крячок К. Л. // Інтегровані комунікації. – 2020. – Вип. 2. – С. 16–19. – Доступно також: <https://intcom.kubg.edu.ua/index.php/journal/issue/view/17>.

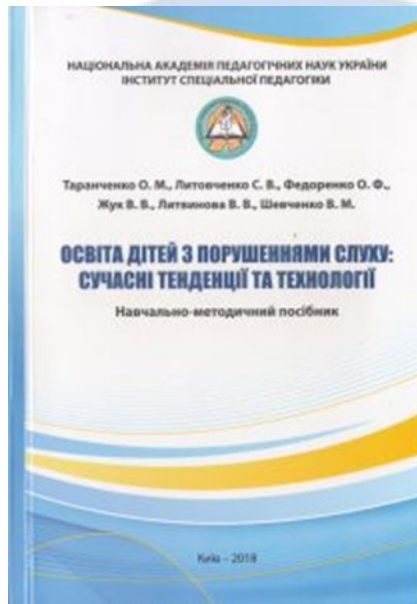

Лаврухіна, Т. Застосування ігрових технологій з метою активізації пізнавальної діяльності у дітей із порушенням слуху / Тетяна Лаврухіна // Актуальні проблеми формування творчої особистості педагога в контексті наступності дошкільної та початкової освіти : зб. матеріалів II Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. (Вінниця, ВДПУ імені Михайла Коцюбинського, 17–18 квіт. 2019 р.) / за ред. О. А. Голюк ; Вінниц. держ. пед. ун-т ім. Михайла Коцюбинського, ф-т дошк., початк. освіти та мистецтв. – Вінниця : ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2019. – Вип. 8. – С. 84–87. – Доступно також: <https://library.vspu.net/handle/123456789/4460>.

Литовченко, С. Дистанційне навчання дітей з порушеннями слуху: рекомендації учасникам команди супроводу / Світлана Литовченко // Пед. науки: теорія, історія, інновац. технології. – 2020. – № 3/4. – С. 301–311. – Доступно також: DOI:10.24139/2312-5993/2020.03-04/301-311.

Литовченко, С. В. Діяльність навчально-реабілітаційного центру в новому освітньому контексті / Світлана Литовченко // Освіта дітей з порушеннями слуху: сучасні тенденції та технології : навч.-метод. посіб. / НАПН України, Ін-т спец. педагогіки ; [авт. кол.: Таранченко О.М. та ін.]. – Київ, 2018. – С. 31–61. – Доступно також: <http://lib.iitta.gov.ua/716978/>.

Матат, Н. П. Особливості виховання, навчання та розвитку дітей з вадами слуху в інклюзивному класі (групі) [Електронний ресурс] / Матат Наталія Павлівна // Всеосвіта: нац. освіт. платформа / ТОВ «Всеосвіта». – Електрон. дані. – 2020. – Режим доступу: <https://vseosvita.ua/library/osoblivosti-vihovanna-navcanna-ta-rozvitku-ditej-z-vadami-sluhu-v-inkluzivnomu-klasi-grupi-369628.html>, вільний. – Назва з екрана.

Навчання дітей із порушеннями слуху : навч.-метод. посіб. / [авт. кол.: Світлана Кульбіда та ін.] – Харків : Ранок, 2019. – 216 с. – Доступно також: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/719471/1/Навчання%20дітей%20із%20порушеннями%20слуху_посібник.pdf.

Особливості навчання та виховання дітей з порушеннями слуху [Електронний ресурс] // Кабінет вчителя-дефектолога / Комунал. установа «Інклюзивно-ресурсний центр» Турійськ. селищ. ради Волин. обл. – Електрон. дані. – Турійськ, 2020. – Режим доступу: <https://turiysk.irc.org.ua/news/12-05-45-21-09-2020/>, вільний. – Назва з екрана.

Рябчич, Л. Особливості психічного розвитку дітей з порушенням слуху [Електронний ресурс] / Рябчич Лариса // На урок: освіт. проєкт. – Електрон. дані. – 2020. – Режим доступу: <https://naurok.com.ua/osoblivosti-psihichnogo-rozvitku-ditey-z-porushennyam-sluhu-372003.html>, вільний. – Назва з екрана.

Міністерство освіти і науки України

Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького

Навчально-науковий інститут фізичної культури,
спорту і здоров'я

Федерація легкої атлетики Черкаської області

Федерація баскетболу Черкаської області

«Фізична культура, спорт та здоров'я різних груп
населення»

Збірник наукових праць за матеріалами
V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції
молодих вчених

(4 грудня 2023 року)

Черкаси - 2023

Нечипоренко, Л. А. Розвиток координаційних здібностей у дітей шкільного віку з порушенням слуху [Електронний ресурс] / Нечипоренко Л. А., Дядя Д. Є. // Фізична культура, спорт та здоров'я різних груп населення : матеріали V Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. молодих вчених (Черкаси, 4 груд. 2023 р.) / Черкас. нац. ун-т імені Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2023. – С. 22–25. – Режим доступу: https://er.chdtu.edu.ua/bitstream/ChSTU/4263/1/Zbirnuk%20material%20%D0%86V%20intern-konfer%20molod%20vch%20Cherkasy_2022%20.pdf, вільний. – Назва з екрана.

Сучасний курикулум в освіті дітей з порушеннями слуху : метод. рек. / НАПН України, Ін-т спец. педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка ; [авт. кол.: Світлана Литовченко та ін.]. – Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2021. – 321 с. – Доступно також: <https://ispukr.org.ua/?p=11584>.

Литовченко, С. В. Теоретико-методичні засади навчання дітей з порушеннями слуху в умовах модернізації освіти [Електронний ресурс] : наук. доп. на засід. Президії НАПН України, 17 лют. 2022 р., м. Київ, Україна / Литовченко Світлана Віталіївна // Вісн. нац. акад. пед. наук України = Herald of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – Київ, 2022. – Т. 4., № 1. – Режим доступу: <https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/issue/view/9>, вільний. – Назва з екрана.

Учні початкових класів із порушеннями слуху: навчання та розвиток : навч.-метод. посібник / [авт. кол.: Світлана Кульбіда та ін.]. – Харків : Ранок, 2020. – 144 с. – Доступно також: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/724437/1/Нав-метод_посібник_Учні%20початкових%20класів%20із%20по-рушеннями%20слуху-%20навчання%20та%20розвиток_2020.pdf.

ДЛЯ БАТЬКІВ

Герасимчук, Д. Глухота – не вирок [Електронний ресурс] / Дар'я Герасимчук // LB.ua: дорослий погляд на світ : [веб-сайт]. – Електрон. дані. – 2016. – Режим доступу: https://lb.ua/blog/darya_gerasymchuk/337440_gluhota-virok.html, вільний. – Назва з екрана.

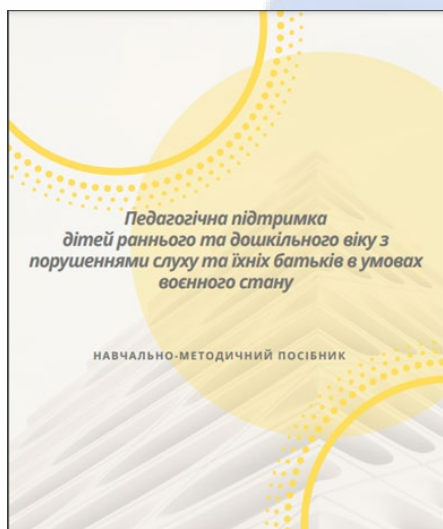
Дитина з порушенням слуху: навігація для батьків / [авт. кол. Жук В. В. та ін.] ; Ін-т спец. педагогіки і психології ім. Миколи Ярмаченка НАПН України ; Мед. центр слух. реабілітації «АВРОРА». – Київ, 2018. – 50 с. – Доступно також: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/715811/1/Дитина%20з%20порушенням%20слуху-%20навігація%20для%20батьків.pdf>.

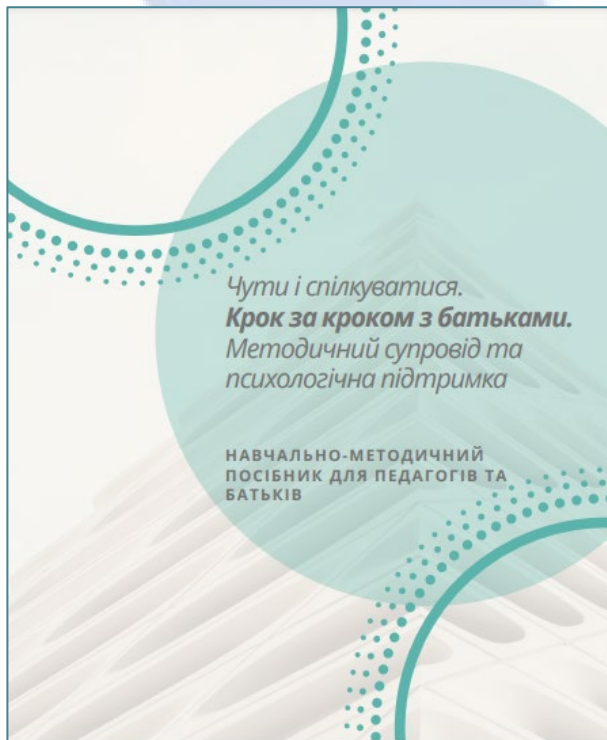
Дитина з порушенням слуху: навігація для батьків / В. В. Жук, В. В. Литвинова, С. В. Литовченко, Н. В. Піканова, О. М. Таранченко. – Київ: Мед. центр слух. реабілітації «АВРОРА», Ін-т спец. педагогіки і психології ім. Миколи Ярмаченка НАПН України, 2018. – 47 с. – Доступно також: <http://lib.iitta.gov.ua/715811/>.

Конєвич, В. Розвиваємо слухове сприймання у дітей з порушеннями слуху [Електронний ресурс] : ★(для батьків) / Вікторія Конєвич // Інклюзивно-ресурсний центр Верхнян. сільради Калус. району. – Електронні дані. – Калуш, 2021. – Режим доступу: <https://www.ircentr.space/rozvyvayemo-sluhove-spryjmannya-u-ditej-z-porushennyamy-sluhu-dlya-batkiv/zagalna/>, вільний. – Назва з екрана.

Педагогічна підтримка дітей раннього та дошкільного віку з порушеннями слуху та їхніх батьків в умовах воєнного стану : навч.-метод. посіб. / Жук В. В., Литвинова В. В., Литовченко С. В. / ін-т спец. педагогіки і психології ім. Миколи Ярмаченка НАПН України. – Київ, 2023. – 123 с. – Доступно також: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/739499/1/_Педагогічна%20підтримка%20дітей%20раннього%20та%20дошкільного%20віку%20з%20порушеннями%20слуху%20та%20їхніх%20батьків%20в%20умовах%20воєнного%20стану.pdf.

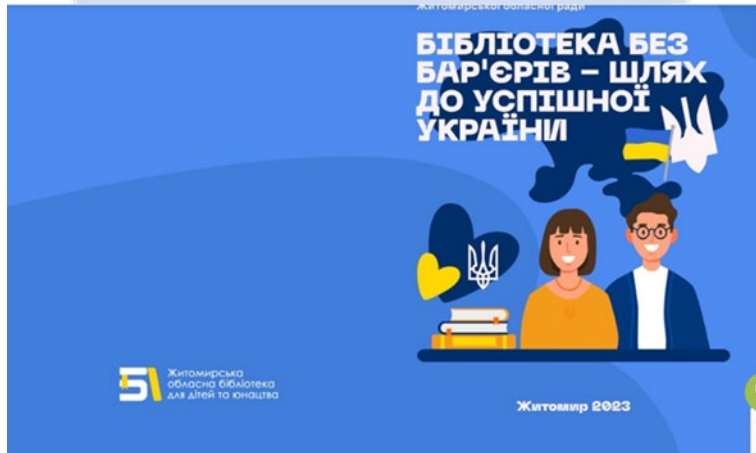

Тишики – Дітки з порушеннями слуху [Електронний ресурс] // Інклюзивно-ресурсний центр Верхнян. сільради Калус. району. – Електронні дані. – Калуш, [б. р.]. – Режим доступу: <https://www.ircentr.space/tyshyky/>, вільний. – Назва з екрана.

Чути і спілкуватись. Крок за кроком з батьками. Методичний супровід та психологічна підтримка [Електронний ресурс] : навч.-метод. посіб. для педагогів та батьків / НАПН України, Ін-т спец. педагогіки і психології ім. Миколи Ярмаченка ; [авт. кол.: В. В. Жук та ін.]. – Електрон. дані. – Київ, 2023. – 57 с. – Режим доступу: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/739394/1/Навчально-методичний%20посібник%20для%20педагогів%20та%20батьків.pdf>, вільний. – Назва з екрана.

БЕЗБАР'ЄРНИЙ ПРОСТІР У БІБЛІОТЕКАХ УКРАЇНИ

Бібліотека без бар'єрів – шлях до успішної України : [інформ.- метод. матеріали] / Житомир. обл. б-ка для дітей та юнацтва ; [уклад. Л. Артеменко]. – Житомир, 2023. – 11 с. – Доступно також: <https://www.libertyspace.org.ua/2023/12/15/23921/>.

Горчинська, В. Створення безбар'єрного середовища в бібліотеці [Електронний ресурс] / Горчинська Валентина // Публічна бібліотека територіальної громади : блог Нац. б-ки України ім. Ярослава Мудрого. – Київ, 2023. – Режим доступу: <https://oth.nlu.org.ua/?p=8242>, вільний. – Назва з екрана.

Кравченко, С. Бібліотека як відкритий простір для соціалізації користувачів з особливими потребами [Електронний ресурс] / Кравченко Світлана // Публічна бібліотека територіальної громади : блог Нац. б-ки України ім. Ярослава Мудрого. – Київ, 2022. – Режим доступу: <https://oth.nlu.org.ua/?p=5493>, вільний. – Назва з екрана.

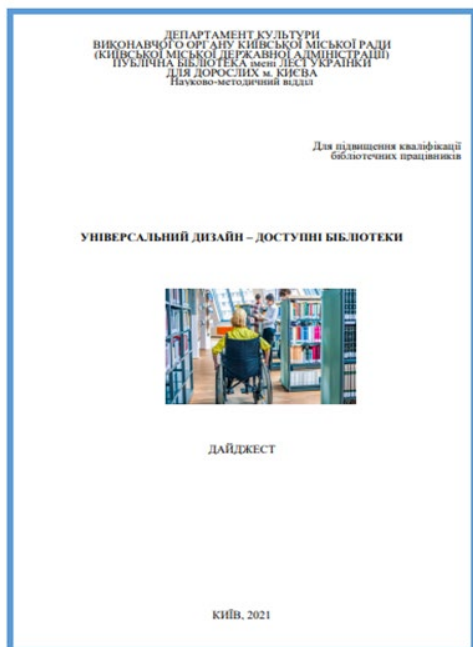
Методичні рекомендації з питань створення безбар'єрного простору в публічній бібліотеці [Електронний ресурс] / Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого ; [рек. підгот. Наталія Розколупа]. – Електрон. дані. – Київ : [Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого], 2024. – 54 с. – Режим доступу: <https://profy.nlu.org.ua/file/2024/metod20.03.24.pdf>, вільний. – Назва з екрана.

Перша інклюзивна бібліотека запрацювала у Запоріжжі [Електронний ресурс] // Завжди новини / Телеканал МТМ. – Електрон. дані. – Запоріжжя, 2020. – Режим доступу: <https://tvmtm.online/persha-inklyuzyvna-biblioteka-zapraczyovala-u-zaporizhzhii/>, вільний. – Назва з екрана

Публічні бібліотеки для людей з обмеженими можливостями: досвід, можливості, перспективи [Електронний ресурс] // Бібліотечному фахівцю / Наук.-метод. від. Нац. б-ки України ім. Ярослава Мудрого. – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://profy.nlu.org.ua/articles.php?lng=uk&pg=6496>, вільний. – Назва з екрана.

Робота бібліотек на допомогу користувачам з обмеженими фізичними можливостями [Електронний ресурс]. Вип. 1 // Запоріз. обл. універс. наук. б-ка. – Електрон. дані. – Запоріжжя, 2022. – Режим доступу: <https://zounb.zp.ua/resource/zaporizkyy-kray/zaporizhzhya-bibliotechne/fahova-osvita/roboata-bibliotek-na-dopomogu-koristuvacham-z-obmezhenimi-fizichnimi-mozhlivostyami-vipusk-1>, вільний. – Назва з екрана.

Тифлокомплекс [Електронний ресурс] // ЦБ Олександр. міськ. ЦБС. – Електрон. дані. – Олександрія, 2019. – Режим доступу: <https://www.cblib.alexandriya.com/tyflokompleks-2>, вільний. – Назва з екрана.

Універсальний дизайн – доступні бібліотеки [Електронний ресурс] : дайджест // Департамент культури викон. органу Київ. міськради (КМДА), Публ. б-ка ім. Лесі Українки для дорослих м. Києва, Наук.-метод. від. ; [упоряд.: Орлова Т. В., ред.: Трубайчук О. М., відповід. за вип.: Романюк О. І.]. – Електрон. дані. – Київ, 2021. – Режим доступу: <https://luki.kyiv.ua/wp-content/uploads/2015/08/Доступні-бібліотеки.pdf>, вільний. – Назва з екрана.

Серія: Діти з особливими освітніми потребами

Діти з порушеннями слуху

(2018-2020)

Бібліографічний
список

Діти з порушеннями слуху (2018–2020) :
бібліогр. список / КЗ «Запорізька обласна
універсальна бібліотека» Запоріз. облради, Від.
наук. інформ. та бібліогр. ; [уклад. Ю. Щеглова].
– Запоріжжя : [ЗОУНБ], 2021. – 39 с. – (Діти з
особливими освітніми потребами). – Доступно
також: [https://zounb.zp.ua/wp-
content/uploads/2021/09/Diti-z-vadami-sluhu.pdf](https://zounb.zp.ua/wp-content/uploads/2021/09/Diti-z-vadami-sluhu.pdf).

Основи жестової мови для бібліотекарів

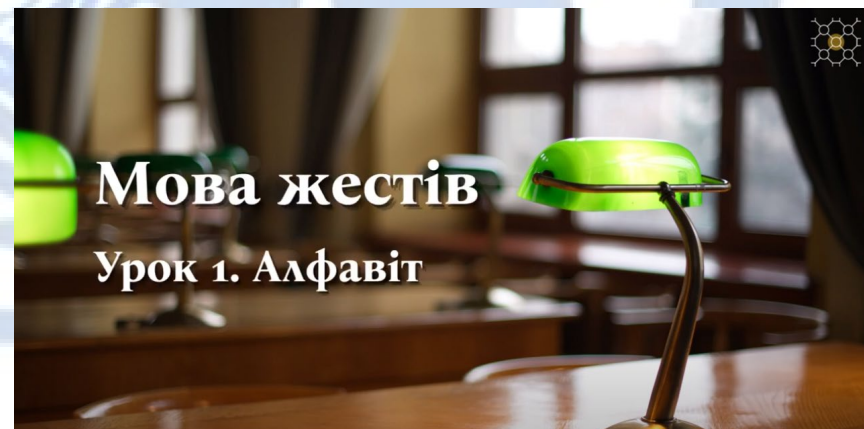
19:23

Жестова мова для бібліотекарів

[Електронний ресурс] / Житомирська обл. унів. наук. б-ка ім. Олега Ольжича // YouTube. – Електрон. відео дані. – Житомир, 2020. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=Y1oFDtkhqro>, вільний. – Назва з екрана.

Уроки жестової мови

[Електронний ресурс] / НБУ ім. Ярослава Мудрого // YouTube. – Електрон. відео дані. – Київ, 2023. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=1pXUgdCnVec&list=PLdrm7ELIh2RzeoSmnxpfqRPlwrY1eEIJt&pp=iAQB>, вільний. – Назва з екрана.

Адреса:
вул. М. Берлинського, 9
Київ, 04060
Україна

<https://dnpb.gov.ua/ua/>

E-mail:
dnpb@i.ua (для офіційних звернень)

dovidka_dnpb@i.ua (для довідок)

fond.dnpb@ukr.net (послуги для віддаленого користувача)

metodist22@ukr.net (методичний супровід)

Підготувала Лапада М. Х., головний бібліограф відділу науково-методичної, соціокультурної та міжнародної діяльності;

Наук. консультант Литовченко С. В., д-р пед наук, ст. наук. співробітник, завідувач відділу освіти дітей з порушеннями сенсорного розвитку Інституту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України

Використано матеріали з фонду ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського та інтернет-ресурси (дата звернення: 23.09.2024)